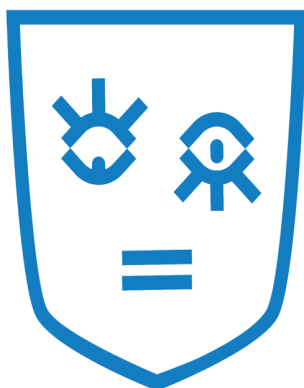

ERA 3.1

PROJEKTA “RODNA DRAMA ID”

PRIRUČNIK ZA TRENERE

**TRENING PROGRAM TEMELJEN NA DRAMI KOJI ZA CILJ IMA POVEĆANJE
RODNE RAVNOPRAVNOST OSOBA S INTELEKTUALNIM TEŠKOĆAMA**

**GENDER
DRAMA-ID**

ERASMUS+ KA220-ADU obrazovanje odraslih

**Co-funded by
the European Union**

Broj ugovora: 2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Potpora Europske komisije za izradu ove publikacije ne predstavlja odobravanje sadržaja koji odražava samo
stajališta autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom za bilo kakvu uporabu informacija sadržanih u
njoj

Ovaj materijal posvećen je javnoj domeni korištenjem CC0 licence.
Možete ga kopirati, mijenjati, distribuirati i koristiti bez ikakvih pravnih ograničenja.
Više informacija na: <https://creativecommons.org/publicdomain/zero/1.0/>

INDEKS

1. Uvod.....	5
2. Što je trening metodologija temeljena na drami (DBTM).....	9
3. DBT metodologija za osobe s intelektualnim teškoćama.....	10
3.1. Kazalište nasuprot DBT metodologiji.....	11
3.2. Korisni resursi.....	13
4. Trening metodologije temeljene na drami - kreativni proces.....	15
.....	15
4.1. Neverbalno kazalište i procesna drama.....	15
4.2. Forum teatar.....	19
4.3. Kazalište objekta.....	21
4.4. Igranje uloga i aktivna analiza.....	22
5. Digitalna trening platforma.....	25
6. Praktična primjena metodologije.....	26
6.1. Rodna pitanja u aktivnostima svakodnevnog života (ADL).....	27
6.1.1. Trening metodologija temeljena na drami povezana s ADL-om.....	28
• Neverbalno kazalište i procesna drama.....	28
• Forum teatar.....	28
• Kazalište objekta.....	29
• Igranje uloga i aktivna analiza.....	30
6.2. Rodna pitanja i slobodno vrijeme.....	31
6.2.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz slobodno vrijeme.....	32
• Neverbalno kazalište i procesna drama.....	32
• Forum teatar.....	33
• Kazalište objekta.....	33
• Igranje uloga i aktivna analiza.....	34
6.3. Rodna pitanja u obrazovanju.....	35
6.3.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz obrazovanje.....	36
• Neverbalno kazalište i procesna drama.....	36
• Forum teatar.....	37
• Kazalište objekta.....	37
• Igranje uloga i aktivna analiza.....	39
6.4. Rodna pitanja i posao.....	41
6.4.1. Trening metodologija drame vezana uz posao.....	42
.....	42
• Neverbalno kazalište i procesna drama.....	42
• Forum teatar.....	43
• Kazalište objekta.....	44

• Igranje uloga i aktivna analiza.....	46
6.5. Rodna pitanja i veze.....	47
6.5.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz veze.....	48
.....	48
• Neverbalno kazalište i procesna drama.....	48
• Forum teatar.....	48
• Kazalište objekta.....	49
7. Projektni tim.....	51

1. Uvod

Rodna pitanja ostaju značajna tema o kojoj se priča i raspravlja u suvremenom društvu, a obuhvaća širok raspon pitanja od rodne neravnopravnosti i diskriminacije do LGBTIQ+ i rodnog identiteta. Iako je društvo napredovalo u mnogim područjima, izazovi su i dalje prisutni, naglašavajući stalnu potrebu za zagovaranjem, obrazovanjem i političkim mjerama.

Jedno od središnjih pitanja u rodnom diskursu je kontinuirana razlika u plaćama između spolova. Unatoč svim naporima da se riješi ta razlika, žene i dalje zarađuju manje od muškaraca za obavljanje istog posla u mnogim profesijama. Ovaj jaz između žena i muškaraca posljedica je čimbenika kao što su profesionalna segregacija, implicitna pristranost i nedostatak podrške na radnom mjestu. Izjednačavanje plaća među spolovima, zahtijeva sustavne promjene politike radnog mjesta, kao što su transparentnost plaća, roditeljski dopust i inicijative za jednake mogućnosti.

Rodno uvjetovano nasilje i dalje je sveprisutan problem u cijelom svijetu, a žene i rodne manjine nerazmjerno su pogođene. Nasilje u obitelji, seksualni napadi i uznemiravanje i dalje traju unatoč povećanoj svijesti i naporima zagovaranja. Rješavanje ovih problema zahtijeva sveobuhvatne strategije koje uključuju pravnu zaštitu, usluge podrške za preživjele i obrazovne kampanje usmjerene na osporavanje štetnih stavova i ponašanja.

Intersekcionalnost, međusobno povezana priroda društvenih kategorizacija kao što su rasa, klasa i spol, postaje sve važnija u raspravama o rodnim pitanjima. Prepoznavanje jedinstvenih iskustava i izazova s kojima se suočavaju pojedinci koji imaju višestruke marginalizirane identitete ključno je za stvaranje inkluzivnih i pravednih rješenja.

Osim ovih sustavnih izazova, kulturne norme i stereotipi i dalje oblikuju percepciju rodni uloga i ponašanja te imaju vodeću ulogu u održavanju nejednakosti. Obrazovanje ima ključnu ulogu u rješavanju rodni pitanja, od promicanja rodne ravnopravnosti u školama do suzbijanja stereotipa i predrasuda u medijima i popularnoj kulturi. Poticanjem empatije, kritičkog razmišljanja i poštovanja različitosti, obrazovanje može osnažiti pojedince da postanu pokretači promjena u svojim zajednicama i zagovaraju inkluzivnije i pravednije društvo.

Sve u svemu, unatoč postignutom napretku, još mnogo posla treba odraditi. Uključivanjem u stalni dijalog, zagovaranje i aktivizam, pojedinci i zajednice mogu doprinijeti stvaranju pravednijeg i inkluzivnijeg svijeta za ljude svih spolova. Istraživanje rodni pitanja kroz dramske aktivnosti može biti moćan način da se sudionici uključe u promišljeno razmišljanje, izgradnju empatije i razumijevanje. Drama igra značajnu ulogu u istraživanju, rješavanju, pa čak i izazivanju rodni pitanja u društvu jačajući mehanizam za:

Reprezentaciju i vidljivost: kroz likove, zaplete i teme, drama može prikazati složenost roda izvan tradicionalnih binarnih konstrukata, povećavajući tako vidljivost marginaliziranih rodova.

Obrazovanje i svijest: drama može podići svijest i promicati razumijevanje među publikom o različitim rodni pitanjima, uključujući rodnu nejednakost, rodne stereotipe, seksizam, mizoginiju, homofobiju i još mnogo toga.

Empatiju i zauzimanje perspektive: gledanje dramskih predstava može potaknuti empatiju dopuštajući publici da vidi svijet očima likova s različitim rodni identitetima i iskustvima. To može pomoći u suzbijanju stereotipa i predrasuda, potičući gledatelje da usvoje inkluzivnije perspektive.

Kritičku analizu i dijalog: publika se može uključiti u razgovore o prikazu rodni uloga, zastupljenosti marginaliziranih spolova i temeljnim porukama koje narativ prenosi.

Društveni komentar i zagovaranje: mnoge dramske predstave služe kao oblik društvenog komentara.

Korištenje pripovijedanja za kritiku društvenih normi i zagovaranje rodne ravnopravnosti.

isticanjem nepravdi i skretanjem pozornosti na sistemske probleme, dramske predstave mogu nadahnuti publiku da djeluje i radi na pozitivnim promjenama.

Osnaživanje i reprezentacija: za pojedince koji se identificiraju s nedovoljno zastupljenim spolovima, vidjeti sebe predstavljene u dramskim predstavama može biti osnažujuće. Također može nadahnuti ambiciozne pisce, glumce i filmaše da doprinesu oblikovanju inkluzivnijih narativa.

Izazivanje rodni normi: drama ima moć osporiti tradicionalne rodne norme i očekivanja predstavljajući alternativnih narativa i isticanjem likova koji prkose društvenim konvencijama. To može pomoći u proširenju mogućnosti samoizražavanja i identiteta.

Sve u svemu, drama je ključna za podizanje svijesti i poticanje dijaloga za promicanje empatije i osnaživanja. Iskorištavanjem emotivne i transformativne moći pripovijedanja, dramske predstave imaju potencijal pozitivno doprinijeti stalnoj težnji za jednakosti i socijalnom pravdom. Uzimajući u obzir sve prethodne argumente, Erasmus+ program GENDER DRAMA-ID za cilj ima povećati kompetencije osoba s intelektualnim teškoćama (PID) prema rodnoj ravnopravnosti kroz pristup Drame Based Training. **Opći ciljevi** projekta su:

1. Razviti inkluzivnu i pristupačnu trening metodologiju temeljenu na drami (DBTM) za poboljšanje i povećanje znanja, vještina i promjene stavova PID-a prema rodnoj ravnopravnosti, uzimajući u obzir njihove poteškoće u učenju i specifičan utjecaj koji rodna pitanja imaju u ovom kolektivu.
2. Razviti Priručnik za trenere za poboljšanje provedbe metodologije obuke temeljene na drami.

3. Razviti skup trening materijala za PID za poboljšanje njihovog uspješnog uključivanja u proces obuke i stjecanja kompetencija.
4. Razviti digitalni trening alat prilagođen osobama s intelektualnim teškoćama za provedbu metodologije obuke temeljene na drami.
5. Provesti pilot trening aktivnosti za provjeru kvalitete programa obuke.
6. Povećati svijest povezanih dionika o rodnim pitanjima i potencijalu obuke temeljene na drami.

2. Što je trening metodologija temeljena na drami (DBTM)

Počnimo sa širokom definicijom drame, koja potječe od grčke riječi *dran*, što znači "učiniti". Drama uključuje radnje od značaja koje se "izvode" ili odigravaju. U drami se radnje istražuju unutar dimenzija vremena i prostora u fiktivnom kontekstu. Drama i kazalište oblici su pripovijedanja i izvedbe, gdje glumci preuzimaju različite likove i odigravaju priče pred publikom. Drama i kazalište zajednička su iskustva za sve uključene, bilo kao sudionike ili gledatelje, koja zahtijevaju suspenziju nevjerice jer sebe zamišljaju kao različite ljude, na različitim mjestima i u različito vrijeme. Drama je uokvirena aktivnost u kojoj preuzimanje uloga omogućuje sudionicima da razmišljaju i/ili se ponašaju kao da su u drugačijem kontekstu, reagirajući kao da su uključeni u raznolik skup povijesnih, društvenih i međuljudskih odnosa. To je izvor dramatične napetosti. U drami koristimo svoju maštu kako bismo istražili složenost ljudskog stanja. Priča u drami može varirati od smiješne do tužne, uzbudljive do zastrašujuće. Ponekad se radi o događajima koji se događaju u stvarnom životu, dok se ponekad radi o stvarima koje su u potpunosti izmišljene ili izmišljene.

3. DBT metodologija za osobe s intelektualnim teškoćama

Za osobe s intelektualnim teškoćama kazalište i drama pružaju jedinstvene mogućnosti za osobni rast, samoizražavanje i društvenu interakciju.

Metodologije temeljene na drami, kada su prilagođene individualnim potrebama, mogu stvoriti poticajno okruženje u kojem sudionici mogu istražiti svoju kreativnost i razviti bitne vještine.

Drama unaprjeđuje komunikacijske vještine poticanjem samoizražavanja i razvijanjem verbalne i neverbalne komunikacije u poticajnom okruženju. Društvena interakcija poboljšana je suradničkim vježbama koje potiču timski rad, empatiju i izgradnju odnosa, promičući osjećaj pripadnosti i društvenog samopouzdanja. Nastup pred drugima povećava samopoštovanje i pomaže sudionicima da izađu iz svoje zone komfora. Kreativni aspekti kazališta potiču maštu i potiču istraživanje različitih perspektiva, potičući kritičko razmišljanje i prilagodljivost.

Igranje uloga i pripovijedanje doprinose emocionalnoj regulaciji, pomažući pojedincima da razumiju i izraze svoje emocije, što utječe na emocionalnu dobrobit. Fizički pokreti i geste implementirani u glumu poboljšavaju koordinaciju, svijest o tijelu i fine motoričke vještine, dok se kognitivne sposobnosti poput pamćenja, pažnje i organizacije jačaju kroz zadatke poput pamćenja redaka i praćenja skripte. Kazalište također nudi terapijske prednosti, pružajući kreativni izlaz za oslobađanje od stresa i njegujući otpornost i mentalno zdravlje.

Ova inkluzivna metodologija može se prilagoditi različitim sposobnostima, stvarajući ugodno okruženje u kojem svi mogu smisleno sudjelovati. Osim toga, osnažuje sudionike da podijele svoje priče i iskustva, promičući zagovaranje razbijajući društvene stereotipe. Sve u svemu, ovaj pristup podržava osobni rast i veću integraciju zajednice.

Belonging Rights Drama Art Inclusion Fulfillment

3.1. Kazalište nasuprot DBT metodologiji

Kazalište je mjesto gdje se odvija drama. To je prostor na kojem se glumi i pripovijeda. Glumci nastupaju na pozornici, koja je obično velika platforma na kojoj ih publika može vidjeti, iako u suvremenoj izvedbi svaki prostor može poslužiti kao pozornica (Schechner, 1973./1994.).

Rekviziti i scenografija često se koriste za pomoć u stvaranju okruženja priče. U drami i kazalištu svatko ima svoju ulogu: glumci utjelovljuju različite likove, dok publika gleda i uživa u priči koja se odvija. To je način na koji se ljudi okupljaju, zabavljaju i doživljavaju emocije kroz pripovijedanje i izvedbu.

Metodologija temeljena na drami ne bavi se toliko učenjem kazališnih vještina ili produkcijom. Usredotočuje se na konstrukciju zamišljenog iskustva (Dice Consortium, 2010).

Drama stvara prilike za sudionike da istraže situacije, pozivajući ih da razumiju kako se ti scenariji odvijaju i nastaju. Potiče sudionike da promijene perspektive u sadašnjem trenutku, identificiraju i ponekad riješe probleme te prodube svoje razumijevanje tih problema.

Fokus je na procesu: to je društvena aktivnost koja se oslanja na više glasova i perspektiva, kao i na preuzimanje uloga. Naglašava opće i sveobuhvatne zadatke nad pojedinačnim interesima i omogućuje sudionicima da vide stvari "novim očima". Ovaj pristup temeljen na drami stvara prilike za istraživanje koncepata, problema i problema koji su središnji za ljudsko stanje i pruža prostor za razmišljanje kako bi se stekli novi uvidi o svijetu.

Cilj ovog projekta je njegovanje novih znanja o svijetu, fokusirajući se na istraživanje rodni pitanja i razvoj praktičnih strategija za sprječavanje rodne diskriminacije. Iz ove perspektive naglašavamo pružanje proživljenih iskustava, dajući prednost spontanim, aktivnim trenucima u odnosu na uvježbane izvedbe. Ovaj pristup omogućuje sudionicima da se slobodno izraze i uživaju u procesu, bez pritiska isporuke uglađenog konačnog proizvoda.

Proces napreduje kroz obrazovni kontinuum, obuhvaćajući različite oblike, od jednostavne igre uloga, vrlo nalik dječjim igrama, do potpuno strukturiranih prezentacija. Međutim, fokus ostaje na prepoznavanju prilika za učenje i njihovoj učinkovitoj organizaciji.

U drami, A (glumac) je istovremeno B (uloga) i C (publika), kroz sudjelovanje i promatranje u procesu percipijencije (proces promatranja i sudjelovanja) (Dice Consortium, 2010).

Metodologije temeljene na drami također imaju dublji potencijal: koriste dramsku umjetnost za povezivanje uma s emocijama omogućujući PID-u da istražuje i razmišlja o temama kao što su rodna pitanja, testira nove ideje, stječe znanje, stvara vrijednosti i gradi samoeфикаsnost i samopoštovanje.

U metodologijama temeljenim na drami naš angažman je i intelektualni i emocionalni, što učenje čini učinkovitim. Cilj nam je prenijeti našu brigu i razumijevanje prema nekome i natjerati ga da to doživi, osjeti. To je jedini način na koji se može u potpunosti integrirati u naše umove i oblikovati naše vrijednosti.

Metodologije temeljene na drami osnažuju, potiču samoefikasnost i grade samopouzdanje. U brzom tempu svakodnevnog života, svima, uključujući PID, može biti teško razmišljati o sebi "ja" unutar situacije ili steći kontrolu nad svojim mislima i osjećajima. Međutim, kada se upustimo u dramu, razvijamo svoje "samopromatraštvo", sposobnost da postanemo svjesni sebe u određenoj situaciji.

To nam pomaže da preuzmemo odgovornost za sebe, a ne da se bojimo "drugog", što potiče predrasude i mržnju. DBTM i dramski odgoj potiču nas da istražimo kako drugi misle i osjećaju. Sposobnost "zakoračiti u cipele" drugih potiče empatiju u situacijama do kojih su tolerancija i razumijevanje mnogo teže dolazili (Dice Consortium, 2010).

Metodologija treninga temeljena na drami njeguje maštu, koristeći našu jedinstvenu ljudsku vještinu da zamislimo i stvarnost i mogućnosti. Prvo nudi sigurnost, a potom pruža slobodu. Ovaj dijalektički okvir oslobađa um od tiranije sadašnjosti, i daje mašti na volju.

3.2. Korisni resursi

Metodologija obuke temeljena na drami strukturirana je na sljedećim resursim:

- **Multimedijski izvori**

Narodno kazalište (31. listopada 2024.) Zagrijavanje glumca | Prvi dio | Narodno kazalište [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=0E9-UHcwgVA>

Narodno kazalište (31. listopada 2024.) Zagrijavanje glumca | Drugi dio | Narodno kazalište [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=zpmbFqEoCWc>

Narodno kazalište (27. veljače 2017.) Zagrijavanje glumca | Glas | Narodno kazalište [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=CFXqyl4C1J4>

Nacionalno kazalište (6. svibnja 2011.) Vokalno zagrijavanje | #3 Otvaranje glasa | Narodno kazalište [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=7_MvIGKwLh0

Page Clements Zagrijavanje i vježbe (7. ožujka 2013.) 5-minutno vokalno zagrijavanje za glumce i javne govornike [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=Eub7MzfsbdM>

- **Bibliografija**

DICE (2010) Stvaranje svijeta razlike. DICE konzorcij.

<https://theatreday.org/wp/wp-content/uploads/2017/02/Education-Resource-Consortium.pdf>

Schechner, R. (1994). *Kazalište okoliša*. Aplauz.

Stanislavski, K. (2008). *Glumačko djelo*. Routledge.

- **Ostalo**

Benedetti, J. (2007). *Umjetnost glumca: bitna povijest glume, od klasičnog doba do danas*. Routledge.

Carlson, M. (1983). *Teorije kazališta: povijesni i kritički pregled, od Grka do danas*. Sveučilište Cornell.

Alan, D. i Alan, M. (2005). *Dramske tehnike*. Cambridge University Press.

Wilson, K. (2008). *Drama i improvizacija*. Oxford University Press.

4. Trening metodologije temeljene na drami – kreativni proces

Općenito, očekuje se da će se kreativni proces rodne drame dogoditi na vrlo praktičan način i u situacijama licem u lice. Interakcija između trenera i polaznika treninga osposobljavanja su bitan element strategije provedbe.

Svaki pristup rodnim pitanjima sadrži vježbe za promicanje:

Kreativnosti i spontanosti

Igranje uloga

Improvizacije

Govora i pripovijedanja

Pokreta i neverbalne izvedbe

Ansambli vježbi (tj. grupna dinamika, promjena uloga, rješavanje sukoba)

Odabrane su 4 metodologije za projekt GENDER DRAMA ID:

1. Neverbalno kazalište i procesna drama

2. Forum teatar

3. Kazalište objekta

4. Igranje uloga i aktivna analiza

4.1. Neverbalno kazalište i procesna drama

Neverbalno kazalište je oblik procesne drame u kojem je primarni način izražavanja kroz pokrete tijela i pozicioniranje pozornice. Iako se tekst i riječi mogu uključiti, često se prikazuju u različitim oblicima, kao što je snimljeni ili projicirani tekst ili putem glasa pripovjedača. Glazba

se često koristi kao poticaj u neverbalnom kazalištu. Ovaj pristup može biti posebno učinkovit pri radu s PID-om koji mogu imati poteškoća s verbalnom komunikacijom.

Procesna drama predstavlja dinamičan i imerzivan pristup kazališnom obrazovanju i društvenom istraživanju. Ukorijenjena u teorijama pionira dramskog obrazovanja kao što su Dorothy Heathcote, Gavin Bolton, Cecily O'Neill, procesna drama nadilazi tradicionalno kazalište orijentirano na izvedbu stavljajući naglasak na iskustveno putovanje, a ne na konačni proizvod. Cecily O'Neill objašnjava da je "procesna drama metoda poučavanja i učenja koja uključuje učenike u imaginarne, neskriptirane i spontane scene [...] vodeći se kroz interakcije učenika i nastavnika, a uokvirena je kurikularnim temama, ciljevima učitelja, a razne kazališne tehnike mogu činiti materijalna "osobna iskustva" učenika (O'Neill 1995 u Staples, 2013).

U srži procesne drame je uvjerenje da sudjelovanje u dramskim iskustvima može potaknuti osobnu i društvenu transformaciju. Za razliku od tradicionalnog kazališta, koje se usredotočuje na scenarističke izvedbe za publiku, procesna drama poziva sudionike da uđu u izmišljene svjetove, preuzmu različite uloge i istražuju složena pitanja kroz improvizirane interakcije. To je suradnički i inkluzivni oblik kazališta koji cijeni proces istraživanja i otkrivanja umjesto fiksnih ishoda.

Procesnu dramu karakterizira nekoliko ključnih principa i tehnika koje vode njezinu praksu. Ove tehnike potiču sudionike da se aktivno uključe u izmišljene scenarije, surađuju s drugima i istražuju probleme iz stvarnog svijeta u sigurnom i maštovitom okruženju:

1. Improvizacija i uranjanje: sudionici uranjaju u fiktivne kontekste, preuzimajući uloge i upuštajući se u improvizirane interakcije kako bi istražili teme i narative.

2. Narativni razvoj i fizičko kazalište: facilitatori pružaju okvir ili polazište za dramsko istraživanje, omogućujući sudionicima da su kreiraju narative i oblikuju smjer iskustva.

3. Razmišljanje i izvještavanje: nakon dramatičnih iskustava, sudionici se upuštaju u refleksivne rasprave kako bi raspakirali svoje misli, osjećaje i uvide, potičući dublje razumijevanje i učenje.

4. Emocionalni angažman: procesna drama potiče sudionike da emocionalno ulažu u svoje uloge i interakcije, stvarajući prilike za empatiju, zauzimanje perspektive i osobni rast.

5. Istraživanje i istraživanje: sudionici se potiču da postavljaju pitanja, preispituju pretpostavke i istražuju alternativne perspektive, potičući kritičko razmišljanje i kreativno rješavanje problema.

Procesna drama služi kao alat za samoistraživanje, izražavanje i iscjeljenje. Pojedincima pruža siguran, kreativan prostor za istraživanje osobnih narativa, suočavanje s izazovima i razvoj strategija suočavanja, potičući osobni rast u poticajnom okruženju.

Procesna drama često uključuje istraživanje osjetljivih i složenih pitanja, kao što su trauma, identitet i dinamika moći, kao što su rodna pitanja. Voditelji moraju osjetljivo upravljati ovim temama i osigurati dobrobit sudionika. Omogućuje osobama s intelektualnim teškoćama da sigurno prepoznaju i razumiju različite oblike rodne diskriminacije dok prakticiraju načine izbjegavanja ili rješavanja ovih problema. Procesna drama snažan je i transformativan pristup kazališnom obrazovanju i društvenom istraživanju.

Pozivajući sudionike da zakorače u izmišljene svjetove, kreiraju različite uloge i uključe se u improvizirane interakcije, procesna drama potiče empatiju, kreativnost i kritičko razmišljanje.

Ovdje pronađite neke korisne resurse vezane uz **neverbalnu i procesnu dramu**:

Farmer, D. (3. veljače 2013.) KS1/2 Drama - Radionica s Cecily O'Neill [Video]. YouTube.
https://www.youtube.com/watch?v=zD_3zlYUL7w

MAT UK. (16. prosinca 2021.) Cecily O'Neill: Uvodno izlaganje na konferenciji "Dorothy Heathcote Now" [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=boGWfN1AxFU>

MAT UK. (20. prosinca 2022.) Dorothy Heathcote intervjuirao Gavin Bolton [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=HAEsj_69os4

- **Bibliografija**

Boal, A. (2002). *Igre za glumce i neglumce*. Routledge.

Bolton, G. (1979). *Prema teoriji drame u obrazovanju*. Longman.

Bolton, G. (1984). *Drama kao obrazovanje: argument za stavljanje drame u središte kurikuluma*. Longman.

Bolton, G. (1998). *Gluma u drami u učionici*. Trentham Books.

Heathcote, D. i Bolton, G. (1995). *Drama za učenje: Plašt stručnog pristupa obrazovanju Dorothy Heathcote*. - Opsežan vodič za pristup plaštu stručnjaka, koji nudi uvid u njegovu teoriju i praktičnu primjenu u obrazovanju.

Prendergast, M., Saxton, J. i Knowles, R. (ur.) (2009) *Primijenjeno kazalište: međunarodne studije slučaja i izazovi za praksu*. Knjige intelekta. - Nudi studije slučaja i razmišljanja o primijenjenim kazališnim praksama diljem svijeta, uključujući primjere procesne drame i neverbalnog kazališta u različitim kontekstima.

O'Neill, C. (1995). *Dramski svjetovi: Okvir za procesnu dramu*. Heinemann.

Wagner, B.J. (1979). *Dorothy Heathcote: Drama kao medij za učenje*. Hutchinson i Co.Ltd.

4.2. Forum teatar

Forum teatar predstavlja dinamičan i transformativan oblik kazališnog izražavanja, spajajući performans s društvenim aktivizmom. Podrijetlom iz inovativnog uma brazilskog kazališnog praktičara Augusta Boala, Forum teatar osnažuje sudionike da se uključe u kritički dijalog, izazovu društvene norme i zamisle alternative kroz interaktivne predstave. U ovom sveobuhvatnom istraživanju zalazimo u bit Forum teatra, njegove tehnike i njegov duboki utjecaj na pojedince i zajednice diljem svijeta.

Augusto Boal, vizionarski kazališni redatelj, razvio je Forum teatar 1960-ih kako bi demokratizirao kazalište i potaknuo društvene promjene. Inspiriran djelima pedagoga Paula Freirea i pod utjecajem njegovih iskustava s političkim kazalištem, Boal je nastojao stvoriti oblik kazališta koji nadilazi pasivno gledateljstvo i potiče aktivno sudjelovanje. Osnovao je Kazalište potlačenih (TO) kao platformu za ovu revolucionarnu kazališnu praksu.

U srcu Forum teatra leži koncept glumac – pojedinac, sudionici su istovremeno i gledatelji i glumci. Za razliku od tradicionalnog kazališta, gdje gledatelji ostaju pasivni promatrači, Forum teatar poziva gledatelje-glumce da interveniraju u izvedbi, nudeći prijedloge, ideje, pa čak i same ulazeći u uloge. Ovaj interaktivni pristup pretvara kazališni prostor u forum za dijalog, promišljanje i kolektivno rješavanje problema.

Forum teatar obično slijedi strukturirani format, počevši od izvedbe predstave po scenariju, poznate kao 'potlačena scena', koja prikazuje situaciju sukoba ili ugnjetavanja.

Nakon početne izvedbe, voditelj ili 'šaljivdžija' poziva gledatelje-glumce da interveniraju i istražuju alternativna rješenja kroz improvizaciju. Ovaj proces, poznat kao 'forum', potiče aktivno sudjelovanje, jer akteri spektra predlažu promjene, eksperimentiraju s različitim ishodima i upuštaju se u kritički dijalog s likovima i jedni s drugima.

Forum teatar korišten je u različitim kontekstima, u rasponu od inicijativa lokalne zajednice do obrazovnih okruženja i šire. Njegova interaktivna i participativna priroda čini ga posebno prikladnim za rješavanje složenih društvenih pitanja, kao što su rodna nejednakost, rasizam i političko ugnjetavanje. Forum teatar služi kao moćan alat za promicanje empatije, rješavanja sukoba i vještina kritičkog razmišljanja među sudionicima. Izravnim uključivanjem u scenarije iz stvarnog svijeta, učenici ne samo da produbljuju svoje razumijevanje društvenih pitanja, već i razvijaju samopouzdanje i djelovanje za donošenje pozitivnih promjena u svojim zajednicama.

U inicijativama koje se temelje na zajednici, Forum teatar se koristi za rješavanje širokog spektra pitanja, od urbanog razvoja i održivosti okoliša do zdravstvene skrbi i ljudskih prava. Stvaranjem prostora za dijalog i suradnju, Forum teatar osnažuje marginalizirane zajednice da izraze svoju zabrinutost, izazovu opresivne strukture i zagovaraju svoja prava.

Forum teatar svjedoči o moći umjetnosti da potakne društvene promjene i potakne kolektivno djelovanje. Stvaranjem prostora za dijalog, promišljanje i osnaživanje, Forum teatar osnažuje pojedince i zajednice da se suprotstave ugnjetavanju, osmisle alternative i rade na pravednijem i ravnopravnijem svijetu.

U kontekstu fizičkog kazališta i drame koriste se različite tehnike interakcije i supstitucije, pri čemu se Forum teatar često koristi ne kao žanr, već u primijenjenom obliku – kroz fragmentarne pristupe – unutar mješovitih žanrova drame za ranjive skupine.

Ovdje pronađite neke korisne resurse vezane uz **forum teatar**:

- **Bibliografija**

Boal, A. (1979). *Kazalište potlačenih*. Pluton Press.

Boal, A. (1995). *Duga želje: Boalova metoda kazališta i terapije*. Routledge.

Boal, A. (1998). *Zakonodavno kazalište: Korištenje performansa za stvaranje politike*. Routledge.

Boal, A. (2001). *Hamlet i pekarov sin: Moj život u kazalištu i politici*. Routledge.

Boal, A. (2002). *Igre za glumce i neglumce*. Routledge.

Boal, A. (2006). *Estetika potlačenih*. Routledge.

4.3. Kazalište objekta

Kazalište objekta uključuje svakodnevne predmete koji poprimaju nove kvalitete, pretvarajući ih u žive likove. Ti se predmeti mogu koristiti takvi kakvi jesu ili modificirati kako bi ih oživjeli. Mogu zadržati svoja izvorna svojstva ili poslužiti kao likovi ili simboli unutar priče. Metafore, simbolika, improvizacija, kreativno pisanje i razne kazališne tehnike mogu biti sastavni dio Kazališta objekta.

Ovaj žanr nastao je pojavom avangardnog pokreta početkom 20. stoljeća, gdje objekt ima prednost nad glumcem. Filippo Tommaso Marinetti (1876.-1944.) svojom "objektnom dramom" želio je pružiti alternativu postojećim kazališnim žanrovima.

Na objekt – osobu/lik, kazalište animacije predmeta (poput lutkarskog kazališta) može utjecati materijal od kojeg je izrađen, njegov oblik, boja, miris, zvukovi koje može proizvesti i intervenirajući u svoj izgled dodatnim materijalima, koji će transformirati predmete u 'likove' iz priča koje će stvoriti. Istražit će rođenje svakog lica - junaka, njegov pokret, karakter, glas, stavove, stavove itd.

Objekt koji će se na temelju priče transformirati u lik može se rekonstruirati ili rekonfigurirati kroz umjetničke i kreativne intervencije sudionika. Mogu ga obojiti, pričvrstiti oči i kosu te kreativno koristiti materijale koji se mogu reciklirati, između ostalih modifikacija. Ovaj pristup

stvaranja s materijalima koji se mogu reciklirati nudi intrigantnu perspektivu Kazališta objekta naglašavajući i ekološke i kazališne implikacije.

Kazalište objekta može dovesti do stvaranja priče, produkcije predstave i drugih umjetničkih oblika (vježbe promatranja predmeta koji ih svakodnevno okružuju i onih koje izmišljaju). Potaknite sudionike na igru s predmetima i transformaciju svakodnevice i stvarnosti, predlažući kreativna rješenja za dobrobit i suradnju.

Ovdje pronađite neke korisne resurse vezane uz **kazalište objekta** :

- **Multimedijski izvori**

Grazioli, C. (2009). Kazalište predmeta. *Svjetska enciklopedija lutkarske umjetnosti*.
<https://wepa.unima.org/en/theatre-of-objects/>

Object Theatre Network (17. listopada 2013.) Paula Zaloom - AHRC Object Theatre Network [Video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=oFTnYtSZs5E>

Festival lutaka u Beverlyju (22. lipnja 2020.) Stvorite vlastiti OBJEKTNI TEATAR KOD KUĆE s Helenandjohnom[Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=RIx_9bFi9RM

4.4. Igranje uloga i aktivna analiza

Ova metodologija kombinira igranje uloga i aktivnu analizu u dinamičnom pristupu za osobe s psihosocijalnim teškoćama.

Aktivna analiza dio je sustava koji je razvio i sistematizirao poznati ruski kazališni glumac i redatelj Konstantin Stanislavski, koji je postavio temelje suvremene glume. Taj se proces razvio tijekom kasnijih godina njegova rada u Opernom dramskom studiju, u suradnji sa studentima i kolegama poput Marije Knebel, koja je kasnije ovu metodologiju prenijela na buduće generacije glumaca, izvođača, redatelja i kazališnih pedagoga.

Igranje uloga, kako ga definira Viola Spolin, velika učiteljica improvizacijskog kazališta i autorica amblematske knjige *Improvizacija za kazalište*, suprotstavlja se igranju uloge i ima za cilj stvoriti ulogu iz problema, umjetnog nametanja karaktera sebi, subjektivnog odgovora na "što je lik" i korištenja lika iza kojeg se skriva (Spolin, 1999). Arpit Bawa nudi pregled igranja uloga, napominje da 'Merriam-Websterov rječnik (2019.) ima nekoliko definicija za riječ 'igranje uloga', kao što su 'odglumiti ulogu', 'predstavljati u akciji' i 'igrati ulogu'. Također napominje, uz daljnje upućivanje, da je "u obrazovanju nekoliko studija imalo različite, ali slične definicije igranja uloga, u rasponu od nazivanja iskustvom do nazivanja pedagogijom" (Bawa, 2020.).

U projektu Gender Drama ID koristit ćemo kvalitete igranja uloga kako bismo prvo oslobodili naše sudionike dodjeljujući im određene zadatke, a drugo, poboljšali njihovo razumijevanje roda. Koristeći zajedničke teme između ovih definicija kao referencu, igra uloga definirana je [...], kao metoda poučavanja u kojoj učenici preuzimaju odgovornost za predstavljanje različitih uloga likova, unutar unaprijed definiranih, često realističnih scenarija.

Uzimajući slobodu koju nudi aktivna analiza i kombinirajući je s igrom uloga, koja definira cilj svakog sudionika, istražiti ćemo predložene okolnosti kroz uzastopne improvizacije.

Kao početnu točku, postaviti ćemo sedam važnih pitanja:

1. Tko – naziv, tko je osoba i koje su njezine kvalitete?
2. Gdje je radnja smještena – država, grad, mjesto i/ili prostor?
3. Kada je radnja postavljena – godina, dan, godišnje doba?
4. S kim je radnja postavljena?
5. Zašto sam ja u ovoj situaciji?
6. Što želim učiniti?

7. Što učiniti da dobijem ono što želim – akciju?

Počet ćemo s tišinom, zatim prijeći na riječi i na kraju na rečenice, s ciljem stvaranja gotovog djela ili rada u nastajanju.

Pokretanje procesa bez riječi omogućuje izvođačima i sudionicima da se izraze bez ograničenja govora. Ovaj pristup omogućuje osobama s intelektualnim teškoćama da se usredotoče na situacije i okolnosti koje se odnose na njihove brige. Međutim, kako posao bude napredovao, prijeći ćemo na govor i jezik kako bismo artikulirali svoje zahtjeve.

Ovdje pronađite neke korisne resurse vezane uz **igranje uloga i aktivnu analizu**:

- **Bibliografija**

Bawa, A. (2020). 'Igranje uloga'. U R. Kimmons i S. Caskurlu (ur.), *Vodič za studente za dizajn i istraživanje učenja*. EdTech knjige. <https://edtechbooks.org/studentguide/roleplay>

Daverty French, S. i Bennett PG (2016). *Doživljavanje Stanislavskog danas. Trening i proba za psihološkog glumca*. Routledge.

Hagen, U. (2008) *Poštovanje glume*. John Wiley i sinovi.

Knebel, M. (2020). *Aktivna analiza*. Routledge.

Merlin, B. (2014) *Kompletan alat Stanislavskog. Revidirano izdanje*. Knjige Nicka Herna.

Spolin, V. (1999). *Improvizacija za kazalište*. Northwestern University Press.

Stanislavski Konstantin. (2008). *Glumačko djelo*. Routledge.

5. Digitalna trening platforma

U sklopu projekta razvili smo inovativnu online platformu za obuku koja objedinjuje sve materijale vezane uz rodna pitanja i stvaranje kazališnih predstava koristeći prethodno navedene tehnike. Ova je platforma posebno dizajnirana za PID, što je čini vrlo intuitivnom i pristupačnom. Podijeljen je u odjeljke koji nude obrazovne materijale i interaktivne izazove, s ciljem još dubljeg uključivanja sudionika u proces učenja. Osim toga, postoje resursi koji se mogu uređivati kao što su prezentacije, koji se mogu prilagoditi specifičnim potrebama svake skupine, omogućujući uključivanje više piktograma ili vizualnih pomagala za poboljšanje razumijevanja.

Svaki trening podijeljen je na tri razine, zadovoljavajući vještine i sposobnosti sudionika. Aktivnosti se preporuča organizirati postupno, pružajući alternativne oblike sudjelovanja u skladu s kognitivnim sposobnostima svake osobe. Nadalje, aktivnosti su usmjerene na osjetilnu inkluziju uključivanjem rekvizita, kostima, glazbe i zvučnih efekata za stvaranje impresivnih iskustava prilagođenih različitim preferencijama i osjetilnim potrebama.

Platforma također potiče kontinuirano promišljanje i povratne informacije, pružajući prostor sudionicima da podijele svoja iskustva i uvide u aktivnosti. Ove povratne informacije pomažu u prilagodbi i poboljšanju budućih sesija, osiguravajući da se uvijek održava inkluzivan i fleksibilan pristup, prilagođen individualnim potrebama.

Da biste istražili platformu i njezine materijale, možete posjetiti [ovaj link](#).

6. Praktična primjena metodologije

Sljedeći odjeljak objasniti će kako implementirati metodologiju dizajniranu za rad sa skupinom osoba s intelektualnim teškoćama. Ovaj pristup je pažljivo prilagođen kako bi se osigurala potpuna uključenost i sudjelovanje svih članova, bez obzira na njihove kognitivne sposobnosti. Pružit će se posebne smjernice o tome kako koristiti materijale, organizirati aktivnosti i stvoriti pristupačno i obogaćujuće okruženje za učenje, uključujući vizualne, osjetilne i dinamičke resurse koji olakšavaju razumijevanje i angažman u svakoj fazi procesa.

Aktivnosti iskustvenog osposobljavanja (ETA) razvijat će se u 5 područja:

Rodna pitanja u aktivnostima svakodnevnog života

Rodna pitanja i slobodno vrijeme

Rodna pitanja i obrazovanje

Rodna pitanja i radno okruženje

Rodna pitanja i veze

Radit ćemo na tim područjima kroz **trening metodologiju temeljenu na drami**.

Uvod u metodologiju treninga temeljenog na drami

S priloženim materijalima moći ćete stvarati dramske predstave. U sljedećim odjeljcima istražiti ćemo kako ove tehnike temeljene na drami mogu poboljšati rasprave o rodnim pitanjima unutar aktivnosti svakodnevnog života, slobodnog vremena, obrazovanja, radnog okruženja i međuljudskih odnosa. Prije svakog metodološkog segmenta sesije prikazat će se relevantna PowerPoint prezentacija koja će podržati sudionike.

6.1. Rodna pitanja u aktivnostima svakodnevnog života (ADL)

Ovaj odjeljak obuhvatit će teme vezane uz stereotipe s kojima se susreću u aktivnostima svakodnevnim u različitim okruženjima kao što su tržnica, banke, javni prijevoz...

Poveznica na trening platformu: [Aktivnosti svakodnevnog Života Arhiv - Gender drama ID](#)

Polaznici će moći:

Identificirati rodna pitanja u aktivnostima svakodnevnog Života

Pronaći alternativna rješenja za suočavanje sa situacijama rodnih pitanja u aktivnostima svakodnevnog Života

Osjetiti osobno osnaživanje i prihvaćanje

Procijenjeno trajanje	Materijali/resursi za obuku
Rasprava o rodnim pitanjima → 2 sata	Digitalne prezentacije za nastavu
Sustvaranje dramske predstave → 8 sati	Zajedničko stvaranje aplikacija za dramu
Izrada sadržaja dramske predstave → 5 sati	Kokreacija dramske predstave o rodnim pitanjima u aktivnostima svakodnevnog Života - Gender drama ID
Refleksija/Povratna informacija → 1 sat	Izazov
	Materijali za stvaranje dramske predstave
	Dramski trening Arhiva - Iskaznica rodne drame

6.1.1. Trening metodologija temeljena na drami povezana s ADL-om

- Neverbalno kazalište i procesna drama

Uslijedit će rasprava o tome kako sudionici primjećuju i percipiraju rodna pitanja u aktivnostima svakodnevnog života, što će ih navesti da odaberu narativ koji se može predstaviti kao scena.

Primjeri nekih situacija koje možemo koristiti tijekom sesija:

1. U tipičnoj obiteljskoj sceni, majka glača odjeću dok otac, sin i kći gledaju emisiju na TV-u. U jednom trenutku otac traži kokice, očekujući da će ih napraviti majka ili kći, a one se pokoravaju.
2. To je običan dan u životu obitelji. Otac odlazi na posao, donosi kući novac i dijeli ga među članovima obitelji, dok donosi odluke u njihovo ime.
3. Obitelj sjedi i čeka da im majka posluži obrok. Nakon toga ona pere suđe. Do trenutka kada konačno ima priliku komunicirati i provoditi vrijeme s obitelji; oni su spremni za odlazak na spavanje.
4. Kod kuće treba obaviti manji popravak, a svi očekuju da će to odraditi ili otac ili sin. Ove se scene mogu prikazati i u alternativnoj verziji u kojoj muškarci preuzimaju uloge žena. Ovaj pristup može biti komičan i obogatiti temu za sudionike dok "ulaze u cipele drugih".

- Forum teatar

Sve scene mogu poslužiti kao polazište za daljnji razvoj u Forum teatra.

Vježbe:

1. Scena se postavlja i izvodi pred publikom.
2. Voditelj zatim poziva publiku da ponovno pogleda scenu, potičući ih da interveniraju tako što će zakoračiti u ulogu jednog od likova i promijeniti, primjerice, tijekom scene svojim postupcima i riječima.

- Kazalište objekata

Predstave će biti strukturirane kombiniranjem predmeta kao što su drvena žlica, šminka, žilet, tepih i tava. Sudionici mogu koristiti ove predmete kao lutke, pretvarajući ih u animirane objekte koji postaju likovi unutar predstave. Mogu poslužiti i kao funkcionalni objekti, ispunjavajući određene svrhe ili se integrirati u fizičke i vokalne izraze sudionika (riječima, pokretima, zvukovima itd.).

Na temelju sinteze grupe bit će strukturirane dvije predstave: jedna iz ženske perspektive, a druga iz muške perspektive. Nakon što su obje predstave izvedene, može se stvoriti treća predstava koja kombinira oba gledišta.

Vježbe:

Vježba 1

- **Korak 1:** Voditelj uvodi u vježbu i govori sudionicima da je cilj vježbe stvoriti priču inspiriranu jednim od gore navedenih predmeta u odnosu na svakodnevni život.
- **Korak 2:** Svaki sudionik izražuje kratku priču/narativ na temelju svog objekta. Pripovijest bi trebala trajati do 1 minute. Vježba bi se mogla snimiti za buduću upotrebu u učionici.

Vježba 2

Sudionici formiraju krug i uzimaju jedan od gore navedenih predmeta. Predmet se prenosi iz jedne ruke u drugu. Svaka osoba koristi predmet drugačije, pretvarajući drvenu žlicu u pticu, lepezu, čamac ili što god njihova mašta stvori. Ova vježba se može ponoviti s onoliko dostupnih predmeta. To također može biti vježba koju grupa može ponovno posjetiti za inspiraciju. U ovoj vježbi daje se početni podražaj kao polazna točka (izgovor) pomoću zadanih predmeta, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju. Fokus će biti na istraživanju različitih perspektiva gledanja i percepcije objekta: kako ga pojedinci s različitim rodnim identitetima percipiraju i koriste? Sudionici su pozvani na improvizaciju, izražavajući ove različite perspektive na temelju različitih gledišta unutar grupe.

Podijelite sudionike u dvije skupine prema spolu. Svi će se objekti kombinirati kako bi ispričali istu priču.

1. Predmeti će se koristiti kao lutke.

https://www.youtube.com/watch?v=N6na6_lWfGg

2. Predmeti će se koristiti kao lutke u kazalištu sjena.

<https://www.youtube.com/watch?v=Efoa4pjbXtY><https://www.youtube.com/watch?v=Y5AJmTU66go>

3. Objekti će biti dio tijela glumaca, a glumci će pričati priču o objektu glumeći objekt.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

4. Koristite predmete za pripovijedanje priče kroz glazbu i zvuk – zvuk koji objekt stvara može biti glazba i ritam djela, a riječi nisu potrebne za komunikaciju.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

- Igranje uloga i aktivna analiza

U ovom odjeljku koristit ćemo igranje uloga za istraživanje rodni stereotipa u svakodnevnim aktivnostima. Sudionici će razmišljati o tome kako ti stereotipi utječu na zadatke kao što su kućanske obveze i radna očekivanja, potičući svijest i dijalog o jednakosti.

Vježba:

Koliko imam godina?

Jedan sudionik izlazi na pozornicu (ili u središte kruga ili kut prostora) dok njihovi kolege sudionici gledaju.

Polaznik obavještava voditelja o svojoj dobi i spolu zapisivanjem na komad papira (ili šapućem) kako drugi ne bi čuli, a zatim obavlja kućanske poslove primjerene njihovoj dobi i spolu. Nakon što su svi sudionici obavili posao, mogu se izmjenjivati i stvarati narativ o onome što se događa.

6.2. Rodna pitanja i slobodno vrijeme

Rodna pitanja u slobodnom vremenu obuhvaćaju širok raspon zabrinutosti povezanih s načinom na koji društvene norme, očekivanja i stereotipi utječu na način na koji se pojedinci različitih spolova bave slobodnim aktivnostima.

Poveznica na platformu za obuku: [Arhiva slobodnog vremena - Identifikacijska oznaka rodne drame](#)

Polaznici će moći:

Identificirati rodna pitanja u slobodnim aktivnostima i vremenu

Identificirati rodna pitanja za osobe s intelektualnim teškoćama tijekom slobodnog vremena kroz dramu i alternativne perspektive

Pronaći alternativne perspektive o njihovim interesima i nove načine zabave u grupama

Osjetiti osobno osnaživanje i prihvaćanje

Procijenjeno trajanje	Materijali/resursi za obuku
Rasprava o rodnim pitanjima → 2 sata	Digitalne prezentacije za nastavu
Sustvaranje dramske predstave → 8 sati	Zajedničko stvaranje aplikacija za dramu
Izrada sadržaja dramske predstave/predstave → 5 sati	Sustvaranje dramske predstave o rodnim pitanjima u Slobodno vrijeme - Gender drama ID
Razmišljanje / povratne informacije → 1 sati	Izazov
	Materijali za stvaranje dramske predstave
	Dramski trening Arhiva - Iskaznica rodne drame

6.2.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz slobodno vrijeme

- Neverbalno kazalište i procesna drama

Nakon predstavljanja PowerPointa o rodnim pitanjima u slobodno vrijeme, pozovite polaznike da improviziraju scenu u kojoj se grupa muškaraca i grupa žena intervjuiiraju o svojim preferencijama u slobodno vrijeme, a jedna osoba djeluje kao ispitivač. Potaknite ih da stvore situacije kao što je ulični intervju novinara ili okruženje u TV studiju. U ovoj sceni muškarci su vrlo pričljivi, dajući detaljne odgovore na pitanja. Međutim, kada se žene intervjuiiraju, uglavnom šute. Jedan od njih pokušava odgovoriti, ali brzo ponovno utihne.

Primjeri pitanja koja osoba u ulozi anketara čita (ovu ulogu može igrati i voditelj):

Koliko je vremena prošlo otkako ste izašli navečer?

Jeste li ikada putovali sami?

Jeste li bili na putovanju s prijateljima?

Koji je bio posljednji film koji ste gledali u kinu?

Koje TV serije pratite?

Koju ste hranu odabrali u posljednjem restoranu u koji ste otišli?

Što ste posljednje kupili?

Kako doći kući nakon noćnog izlaska s prijateljima (prijevoz)?

Promjena uloga: Zamolite sudionike da zamijene uloge, pri čemu žene preuzimaju uloge muškaraca, a muškarci preuzimaju uloge žena. Sudionicima predstavite različite elemente kostima. Ova scena može biti komična, a istovremeno naglašava činjenicu da muškarci u mnogim slučajevima često izlaze više od žena.

Nakon dramatičnog iskustva, voditelj će voditi sesiju izvještavanja kako bi obradio emocije, misli i znanje. Voditelj će potaknuti sudionike da podijele svoja iskustva, uvide i pitanja o toj temi, uključujući kako je bilo muškarcima da obavljaju ženske uloge, a žene preuzimaju muške uloge. Tijekom rasprave sudionici bi trebali povezati teme i probleme koji se istražuju u procesu drame sa stvarnim kontekstima i primjenama.

- Forum teatar

Scena prikazuje obiteljsku situaciju u kojoj muškarac svake večeri izlazi u bar, nogometnu utakmicu ili kino s prijateljima koji ga dolaze pokupiti, dok žena ostaje kod kuće kako bi čistila, glačala, kuhala i brinula se o djeci. Svekrva odobrava taj način funkcioniranja.

Vježbe:

1. Voditelj pita publiku mogu li promijeniti neke od protagonista i situaciju, pitajući se misle li da je ovaj aranžman prihvatljiv i kakav bi u idealnom slučaju trebao biti.
2. Oni mogu zamijeniti likove muškarca, žene, svekrve ili bilo kojeg prijatelja s kojim izlazi.
3. Zatim može uslijediti rasprava o tome kako ovaj scenarij odražava stvarni život.

- Kazalište objekta

Cilj sesije je istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz slobodnog vremena. Predstave će biti strukturirane kombinirajući predmete kao što su: sportska oprema, karte, časopisi, knjige...

Polaznici mogu koristiti navedene predmete kao lutkarstvo, koje se animira i može transformirati kao likove predstave, ili kao funkcionalne objekte, odnosno kao predmete koji ispunjavaju određenu funkcionalnu svrhu, ili kao dijelove fizičkog i vokalnog izraza svakog pojedinca (riječi, pokreti, zvukovi itd.)

Vježba:

Vježba 1

- o **Korak 1:** Voditelj uvodi vježbu i govori sudionicima da je cilj vježbe stvoriti priču inspiriranu jednim od gore navedenih predmeta u odnosu na svakodnevni život.
- o **Korak 2:** Svaki sudionik izrađuje kratku priču/narativ na temelju svog objekta. Pripovijest bi trebala trajati do 1 minute.

Vježba bi se mogla snimiti za buduću upotrebu u nastavi.

Vježba 2

Sudionici formiraju krug i uzimaju jedan od gore navedenih predmeta. Predmet se prenosi iz ruke u ruku. Svaki od njih koristi predmet drugačije, tako da se drvena žlica može pretvoriti u

pticu, lepezu, čamac ili što god svaka osoba zamisli. Ova se vježba može izvesti onoliko puta, koliko ima predmeta. To također može biti vježba kojoj se grupa može vratiti po inspiraciju.

Vježba 3

U ovoj vježbi dat će se početni poticaj kao polazište (izgovor), temeljen na zadanim objektima, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju koja se fokusira na različite perspektive gledanja i percepcije objekta: kako ljudi s različitim rodnim identitetima percipiraju objekt? Sudionici su pozvani da improviziraju perspektivu korištenja i percepcije predmeta, kroz različita gledišta ljudi koji čine grupu.

- Igranje uloga i aktivna analiza

Ova sesija ima za cilj istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz slobodnog vremena. Predstave će biti strukturirane kombiniranjem njihovih predodžbi o tome tko što igra i pokušajem promjene tih uloga. Nakon zagrijavanja glasa i tijela, prijedite na vježbu 1.

Vježbe:

Vježba 1:

Podijelite sudionike u dva nasumično grupirana tima. Obostranim dogovorom, svaka momčad odlučuje koji će sport gledati - na primjer, jedna skupina može odabrati nogomet, dok se druga odlučuje za klizanje. Nakon što grupa postigne dogovor, prvi tim izlazi na pozornicu. Sudionici bi trebali angažirati svoja stopala, vrat, cijelo tijelo i uši kako bi u potpunosti uronili u okolinu. Ovo je prvi korak u pomaganju da se povežu sa svojom okolinom. Dok grupa promatra, voditelj bi ih trebao kontinuirano poticati da primijete boje, zvukove, pokrete i ljude koji igraju igru.

Nakon što završite prvi dio, razgovarajte o tome što se dogodilo u sportu koji su gledali. Zatim drugi tim izlazi na pozornicu kako bi ponovio korake. Nakon što su obje momčadi promatrale i razgovarale o sportovima koje su vidjele, napravite scenu koja istražuje tko što gleda i zašto.

Vježba 2:

Postavite sedam pitanja vezano uz vježbu 1:

1. Tko – naziv, tko je osoba i koje su njezine kvalitete?

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica **34** od **53**

2. Gdje se odvija radnja – država, grad, mjesto i/ili prostor?
3. Kada je radnja postavljena – godina, dan, godišnje doba?
4. S kim je radnja postavljena?
5. Zašto sam ja u ovoj situaciji?
6. Što želim učiniti?
7. Što učiniti da dobijem ono što želim – akciju?

6.3. Rodna pitanja u obrazovanju

U ovom dijelu vodiča za trenere bavit ćemo se rodnim stereotipima u obrazovnom području. Istražit ćemo kako ti stereotipi utječu na očekivanja i ponašanja u učionici, utječući i na učenike i na nastavnike. Osim toga, ponudit ćemo strategije za prepoznavanje i osporavanje ovih predrasuda, promičući inkluzivnije i pravednije obrazovno okruženje u kojem se svatko može u potpunosti razviti bez ograničenja rodnim normama.

Poveznica na platformu za obuku: [Arhiva obrazovanja - Identifikacija rodne drame](#)

Polaznici će moći:

Identificirati rodna pitanja u obrazovnim predmetima i transakcijama

Identificirati glavna područja u kojima se njihovo samoupravljanje zdravljem može ojačati tijekom obrazovanja

Pronaći alternativne perspektive o svojim interesima i nove načine stjecanja različitih vrsta obrazovanja

Osjetiti osobno osnaživanje i prihvatanje

Procijenjeno trajanje	Materijali/resursi za obuku
Rasprava o rodnim pitanjima → 2 sata	Digitalne prezentacije za nastavu
Sustvaranje dramske predstave → 8 sati	Zajedničko stvaranje aplikacija za dramu

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica **35** od **53**

Izrada sadržaja dramske predstave → 5 sati
Razmišljanje / povratne informacije → 1 sati

[Sustvaranje dramske predstave o rodnim pitanjima u obrazovanju - Gender drama ID](#)

Izazov

Materijali za stvaranje dramske predstave

[Dramski trening Arhiva - Iskaznica rodne drame](#)

6.3.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz obrazovanje

- Neverbalno kazalište i procesna drama

Nakon PowerPoint prezentacije sudionici su zamoljeni da razgovaraju o različitim situacijama rodni pitanja s obzirom na obrazovanje. Jedna od situacija i scena o kojima razgovaraju kasnije će biti improvizirana i izvedena. Ovo bi trebao biti grupni proces u kojem svi sudjeluju.

Vježba:

Verzija 1:

Likovi: mlada djevojka, njezini roditelji, baka i susjedi.

17-godišnja djevojka govori roditeljima da je trudna. Govore joj da bi trebala prestati ići u školu, jer joj je sada prioritet njezino dijete, a nije ni prikladno ići u školu s velikim trbuhom, jer će je svi ogovarati. Djevojka je „rastrgana“ između želje da zadrži dijete i želje da nastavi sa školovanjem.

Verzija 2:

17-godišnji dječak objavljuje roditeljima da mu je djevojka trudna. Razgovarajte s grupom o tome kakve bi mogle biti reakcije roditelja i bake. Mora li zbog ove situacije napustiti školu?

Nakon što se scena odigra, slijedi grupna rasprava o ovoj temi koju vodi voditelj.

- Forum teatar

Nakon izlaganja teme i grupne rasprave odlučuje se koja će se scena vježbati i koja će biti polazišna točka intervencije Forum teatra

Prijedlog za scenu:

Likovi: Dječak koji želi biti odgojitelj u vrtiću, učitelj, učenik

U učionici učitelj pita tinejdžere što žele biti. Tom odgovara da želi biti odgojitelj u vrtiću, jer voli djecu. Ostala djeca u razredu mu se smiju kad to kaže.

Učiteljica mu kaže da razmisli o nekom muževnijem poslu, jer samo žene postaju odgojiteljice u vrtiću.

Muškarci ne mogu biti odgojitelji u vrtiću, to je ženski posao, jer su žene brižnije i nježnije.

Nakon što se scena izvede pred publikom, voditelj poziva publiku da zaustavi scenu kada smatra da je treba zaustaviti i uđe u scenu kako bi zamijenila jednog od likova i tako promijenila tijek radnje. Nakon toga vodi se rasprava.

- Kazalište objekta

Cilj ove sesije je istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz područja obrazovanja. Predstave će biti strukturirane kombinirajući sljedeće materijale: knjige, časopise, tablete, prijenosno računalo, baletne cipele, nogometnu loptu ili bilo što drugo što bi vam moglo biti korisno.

Polaznici mogu koristiti navedene materijale kao lutke koje postaju animirani predmeti i mogu se transformirati kao likovi predstave ili kao funkcionalni materijali, odnosno kao materijali koji ispunjavaju određenu funkcionalnu svrhu, ili kao dijelovi tjelesnog i vokalnog izraza svakog pojedinca (riječi, pokreti, zvukovi itd.).

Vježbe:

Vježba 1

Korak 1: Voditelj uvodi u vježbu i govori sudionicima da je cilj vježbe stvoriti priču inspiriranu jednim od gore navedenih predmeta u odnosu na svakodnevni život.

Korak 2: Svaki sudionik izrađuje kratku priču/narativ na temelju svog objekta. Priča bi trebala trajati do 1 minute.

Vježba bi se mogla snimiti za buduću upotrebu u nastavi.

Vježba 2

Sudionici formiraju krug i uzimaju jedan od gore navedenih predmeta. Predmet se prenosi iz ruke u ruku. Svatko koristi predmet na drugačiji način, tako da se drvena žlica može transformirati u pticu, lepezu, čamac ili što god svaka osoba zamisli. Ova vježba se može izvesti onoliko puta koliko ima predmeta. To također može biti vježba kojoj se grupa može vratiti po inspiraciju.

Vježba 3

U ovoj vježbi dat će se početni poticaj kao polazište (izgovor), temeljen na zadanim objektima, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju koja se fokusira na različite perspektive gledanja i percepcije objekta: kako ljudi s različitim rodnim identitetima percipiraju objekt? Sudionici su pozvani da improviziraju perspektivu korištenja i percepcije predmeta, kroz različita gledišta ljudi koji čine grupu.

Podjela u dvije skupine. Svi će se objekti kombinirati kako bi svi ispričali istu priču.

1. Predmeti će se koristiti kao lutke.

https://www.youtube.com/watch?v=N6na6_IWfGg

2. Predmeti će se koristiti kao lutke u kazalištu sjena.

<https://www.youtube.com/watch?v=Efoa4pjbXtY><https://www.youtube.com/watch?v=Y5AJmTU66go>

3. Objekti će biti dio tijela glumaca, a glumci će pričati priču o objektu glumeći objekt.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

4. Predmeti će se koristiti za pripovijedanje priče kroz glazbu i zvuk – zvuk koji objekt stvara može biti glazba i ritam djela, a riječi nisu potrebne za komunikaciju.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

Primjer:

Neki predmeti poput knjige, novina i tableta razgovaraju u knjižnici i govore o ljudima koji ih koriste u slobodno vrijeme. Mogu stvarati priče o tome tko ih koristi, kako se koriste i iz kojeg razloga, pozivajući se na rodna pitanja.

Prema sintezi grupe, bit će strukturirane dvije predstave:

Jedna sa ženske točke gledišta

Druga s muške točke gledišta.

Dvije predstave će biti izvedene, a može se stvoriti i treća predstava koja će biti kombinacija prethodne dvije.

- Igranje uloga i aktivna analiza

Ova sesija ima za cilj istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz obrazovanja.

Cilj je podići svijest o ograničenjima s kojima se žena s invaliditetom suočava u pogledu obrazovanja.

Nakon zagrijavanja glasa i tijela nastavite s

Vježbom 1:

Postavite radnju u učionici, napravite uvod pomoću ovog videozapisa:

<https://www.youtube.com/watch?reload=9&feature=shared&v=Od4kLpdW5qs>

... glas koji čita poeziju "Na plaži pisama", raspravljaju o svim izazovima koje je protagonist morao prevladati kako bi nastavio živjeti sa željom za učenjem.

"Na plaži pisma"

Na plaži pisama,

Želio bih živjeti

biti sposoban razmišljati

i pisati.

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica 39 od 53

*Slova od pijeska,
Tražim...
Kako bi stvorio svoje pjesme
i jednostavno izrazio
ono što živim.
More od pisama.
Mirna voda,
nebeski zvukovi,
grozničava čarolija.
Jedro, ništa osim jedrenja,
na tom moru bez trupaca,
zauzmite udaljenost;
na tom moru bez trupaca
usklađen s veslima,
Pronađite mir
odmarajući se u mom tijelu.*

Tada grupa odlučuje tko pripovijeda i zašto. Pokušavaju uskočiti u kožu te osobe. Priča se stvara kada se postave sljedeća pitanja:

1. Tko – naziv, tko je osoba i koje su njezine kvalitete?
2. Gdje se odvija radnja – država, grad, mjesto i/ili prostor?
3. Kada je radnja postavljena – godina, dan, godišnje doba?
4. S kim je radnja postavljena?
5. Zašto sam ja u ovoj situaciji?
6. Što želim učiniti?

7. Što učiniti da dobijem ono što želim – akciju?
8. Kako ostali reaguju? Što bi se moglo dogoditi?

6.4. Rodna pitanja i posao

Ovaj odjeljak će uključivati teme, povezane s podjelom rada na radnom mjestu, bilo kojom vrstom zlostavljanja povezanog sa stereotipima, razlikom u plaćama.

Poveznica na trening platformu: [Arhiva rada - Identifikacija rodne drame](#)

Polaznici će moći:

Identificirati rodna pitanja u radnom okruženju

Identificirati glavna područja u kojima se njihovo samoupravljanje zdravljem može ojačati tijekom rada

Pronaći alternativne perspektive o njihovim reakcijama u radnom okruženju kroz dramu

Osjetiti osobno osnaživanje

Procijenjeno trajanje	Materijali/resursi za obuku
Rasprava o rodnim pitanjima → 2 sata	Digitalne prezentacije za nastavu
Sustvaranje dramske predstave → 8 sati	Zajedničko stvaranje aplikacija za dramu
Izrada sadržaja dramske predstave → 5 sati	Sustvaranje dramske predstave o rodnoj problematici u Životnom okruženju - Gender drama ID
Razmišljanje / povratne informacije → 1 sati	Izazov
	Materijali za stvaranje dramske predstave
	Dramski trening Arhiva - Iskaznica rodne drame
	Ostali alati improvizirane tkanine, materijali za vizualnu umjetnost i slikarstvo, materijali koji se

mogu reciklirati, scenski predmeti koji poboljšavaju kazališni proces.

6.4.1. Trening metodologija drame vezana uz posao

- Neverbalno kazalište i procesna drama

Sudionici bi trebali razgovarati o situacijama i stereotipima koji se pojavljuju u vezi s različitim profesijama te što se od muškaraca i žena očekuje i koja se zanimanja smatraju "prikladnima".

Vježbe:

Trebalo bi odraditi kratko fizičko zagrijavanje. Sudionici bi se trebali kretati po prostoriji uz zvuke glazbe i zaustaviti se u trenutku kada bi glazba prestala. Treba im dati zadatke, da hodaju poput robota, lete kao ptica, da zamišljaju da skijaju i da se kreću na takav način ili da plivaju u vodi. Hodaju, ali pomiču ruke kao da plivaju. Voditelj bi trebao upotrijebiti onoliko riječi koliko je potrebno kako bi zamislio aktivnost i zamišljeno okruženje u kojem se aktivnost odvija. Loptu treba dodavati, bacati s jedne na drugu, a osoba koja treba uhvatiti treba izgovoriti svoje ime.

Vježba 1

Ovisno o težini intelektualnih teškoća, voditelj bi trebao početi tražiti od sudionika da dovrše rečenicu i zapišu svoje odgovore. Žena ne može biti "djevojka" ne bi trebala raditi onako kako bi "žena trebala". Značenje rečenice?

Svaki od sudionika trebao bi imati barem jednu rečenicu koja definira stereotipe o tome što bi žena trebala biti, a što ne bi trebala biti.

Vježba 2

Grupa bi prvo trebala vježbati hodanje uokolo uz glazbu tako da svatko nosi jednu stolicu. Kad glazba prestane, trebali bi spustiti stolice i brzo sjesti na njih.

Zatim, svi bi trebali izmisliti kreativne načine spuštanja stolica na tlo.

Grupa bi tada trebala odabrati glavnu protagonisticu: jednu ženu.

Svaki od sudionika trebao bi izgovoriti rečenicu, djevojka ne bi trebala... voziti autobus. Žena ne može sagraditi kuću... Dok izgovaraju ove rečenice, trebali bi staviti stolice ispred i oko djevojke, okrenutu naopako, ili u različitim položajima, praveći oko nje neku vrstu prepreke, zatvora ili mreže. Ona bi trebala samo ostati stajati. Na kraju bi trebala odgurnuti stolice od sebe i izgovoriti rečenice s suprotnim značenjem: Djevojka može voziti autobus, Žene bi trebale graditi kuću itd.

Ostatak grupe tada bi se trebao pridružiti i ukloniti jednu po jednu stolicu, izgovarajući suprotne rečenice i oslobađajući glavnog protagonista. Na kraju bi trebali sjediti na stolicama, okrenuti prema njoj.

Ono što bi trebalo uslijediti je razgovor i rasprava sa sudionicima i s publikom, dijelom grupe koja gleda, što su vidjeli i kako percipiraju situaciju.

- Forum teatar

Nakon niza kratkih vježbi zagrijavanja, grupa bi trebala razgovarati s voditeljem koji su stereotipi za zapošljavanje muškaraca i žena. Likovi u sceni uključuju djevojku koja traži posao, nadzornika gradilišta, druge radnike i čovjeka na gradilištu.

Kada su uloge dodijeljene različitim sudionicima, oni koji glume radnike improviziraju scenu u kojoj grade zgradu. Neki prevoze cement pomoću kolica, drugi slažu cigle, a neki kopaju. Predradnik nadzire rad. Trebali bi improvizirati i uvježbati scenu u kojoj djevojka dolazi na gradilište i traži posao građevinara. Glavni nadzornik je odbija jer je žensko. Tada druga djevojka dođe tražiti posao, opet je odbijena. Tada dođe čovjek i dobije posao. Voditelj pita publiku vjeruju li da nešto nije u redu sa scenom. Objašnjava da scenu mogu zaustaviti u bilo kojem trenutku, a kada to učini član publike, treba odabrati čiju će ulogu preuzeti.

Primjeri scena koje možete reproducirati sa sudionicima:

Scena 1

Scena počinje od početka s novom osobom koja igra jednu od uloga i mijenja tijekom radnje. Scena se može igrati s drugom temom, možda da grupa žena radi u trgovini koja prodaje odjeću za

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica **43** od **53**

bebe. Dođe muškarac i traži posao, ali ga oni odbiju, jer je muškarac i ne može naučiti dobro raditi taj posao.

Opet, sudionici bi trebali odabrati jednu osobu koju će zamijeniti kako bi promijenili situaciju.

Scena 2

Muškarac i Žena rade isti posao i rade u isto vrijeme.

To bi moglo biti nešto jednostavno, npr. oslikavaju mali komad drveta, istovremeno započnu i završe. Jedan sudionik koji glumi poslodavca ulazi i daje novac, ali plaća Ženi puno manje od muškarca (na primjer, muškarcima dobivaju 10 eura, ali Žene dobivaju samo pet eura). Voditelj (u Forum teatru, zvan Joker) traži od publike da zamijeni jednog od protagonista, bilo muškarca, ženu ili poslodavca i promijeni ishod scene.

- Kazalište objekta

Cilj ove sesije je istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz radnog okruženja. Predstave će biti strukturirane odabirom sljedećih materijala: uniforma, odjeća, kaciga, aktovke, policijska značka, torbica ili bilo što drugo što bi vam moglo biti korisno.

Polaznici mogu koristiti navedene materijale kao lutke, koje postaju animirani objekti i mogu se transformirati kao likovi predstave, ili kao funkcionalni materijali, odnosno kao materijali koji ispunjavaju određenu funkcionalnu svrhu, ili kao dijelovi fizičkog i vokalnog izraza svakog pojedinca (riječi, pokreti, zvukovi itd.)

Prema sintezi grupe, strukturirat će se dvije predstave, jedna sa ženske točke gledišta, a druga sa muške točke gledišta. Zatim će se izvesti dvije predstave, a može se stvoriti i treća predstava koja će kombinirati prethodna dva gledišta.

Sljedeće vježbe osnažit će kreativnost polaznika i omogućiti im da se izraze.

Vježbe:

Vježba 1

- **Korak 1:** Voditelj uvodi u vježbu i govori sudionicima da je cilj vježbe stvoriti priču inspiriranu jednim od gore navedenih predmeta u odnosu na svakodnevni život.
- **Korak 2:** Svaki sudionik izrađuje kratku priču/narativ na temelju svog objekta. Priča bi trebala trajati do 1 minute.

Vježba bi se mogla snimiti za buduću upotrebu u nastavi.

Vježba 2

Sudionici formiraju krug i uzimaju jedan od ranije spomenutih predmeta. Prenose predmet iz ruke u ruku, pri čemu ga svaka osoba koristi na drugačiji način. Na primjer, drvena žlica može se pretvoriti u pticu, ventilator, čamac ili bilo što drugo što svaki sudionik zamisli. Ova se vježba može ponoviti onoliko puta koliko ima predmeta i može poslužiti kao izvor inspiracije za grupu.

Vježba 3

U ovoj vježbi dati će se polazišna točka (temelj), baziran na zadanim objektima, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju koja se fokusira na različite perspektive gledanja i percepcije objekta: kako ljudi s različitim rodnim identitetima percipiraju objekt? Sudionici su pozvani da improviziraju perspektivu korištenja i percepcije predmeta, kroz različita gledišta ljudi koji čine grupu. Podijela u dvije grupe.

Svi će se objekti kombinirati kako bi se ispričala ista priča.

1. Predmeti će se koristiti kao lutke.

https://www.youtube.com/watch?v=N6na6_IWfGg

2. Predmeti će se koristiti kao lutke u kazalištu sjena.

<https://www.youtube.com/watch?v=Efoa4pjbXtY><https://www.youtube.com/watch?v=Y5AJmTU66go>

3. Objekti će biti dio tijela glumaca, a glumci će pričati priču o objektu glumeći objekt.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

4. Predmeti će se koristiti za pripovijedanje priče kroz glazbu i zvuk – zvuk koji objekt stvara može biti glazba i ritam djela, a riječi nisu potrebne za komunikaciju.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

Predmeti poput uniforme, kacige i aktovke (ili bilo kojeg drugog relevantnog predmeta) sudjeluju u razgovoru, dijeleći priče o ljudima koji ih nose ili koriste. Oni stvaraju narative o tome tko koristi te predmete, kako se koriste i razlozi njihove upotrebe, a sve to dok se bave rodnim pitanjima.

- Igranje uloga i aktivna analiza

Ova sesija ima za cilj istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz radnog okruženja.

Cilj je podići svijest o ograničenjima s kojima se žena suočava u vezi sa zapošljavanjem.

Vježbe:

Vježba 1

Radnja se postavlja u radno okruženje (ured, gradilište ili bilo koje drugo mjesto kojem se želite obratiti). Osobe iz grupe počinju raditi posao koji je relevantan za svako okruženje, na primjer tajnica se upisuje u računalu, upravitelj pokušava stvoriti raspored sastanka, dolazi majstor da popravi internet, dolazi čistač da očisti ured. Nakon što svakoj osobi ostavi neko vrijeme da obavi svoj 'posao', voditelj postavlja pitanja:

1. Tko – naziv, tko je osoba i koje su njezine kvalitete?
2. Gdje se odvija radnja – država, grad, mjesto i/ili prostor?
3. Kada je radnja postavljena – godina, dan, godišnje doba?
4. S kim je radnja postavljena?
5. Zašto sam ja u ovoj situaciji?
6. Što želim učiniti?
7. Što učiniti da dobijem ono što želim – akciju?

Članovi grupe izmjenjuju poslove, istražujući kako svaki pojedinac ima različitu percepciju svake uloge. Sudionici mogu mijenjati posao nekoliko puta, omogućujući različita iskustva. Nakon

toga, grupa se upušta u raspravu o svojim uvidima. Konačno, mogu stvoriti priču koja kombinira različite perspektive koje dijele sudionici.

6.5. Rodna pitanja i veze

Ovaj odjeljak će uključivati teme veza, poveznica sa svakodnevnim rutinama i navikama, stereotipima i hijerarhijom unutar obitelji, podjeli kućanskih poslova u obitelji, davatelju novca...

Poveznica na platformu za obuku: [Arhiva odnosa - Identifikacija rodne drame](#)

Polaznici će moći:

Identificirati rodna pitanja u međuljudskim odnosima

Identificirati glavna područja u kojima se njihovo samoupravljanje zdravljem može ojačati tijekom komunikacije s prijateljima i obitelji

Pronaći alternativne perspektive o novim načinima upravljanja međuljudskim odnosima s obitelji i prijateljima

Osjetiti osobno osnaživanje

Procijenjeno trajanje	Materijali/resursi za obuku
Rasprava o rodnim pitanjima → 2 sata	Digitalne prezentacije za nastavu
Sustvaranje dramske predstave → 8 sati	Zajedničko stvaranje aplikacija za dramu
Izrada sadržaja dramske predstave → 5 sati	Sustvaranje dramske predstave o rodnim pitanjima u međuljudskim odnosima - Gender drama ID
Razmišljanje / povratne informacije → 1 sati	Izazov
	Materijali za stvaranje dramske predstave
	Dramski trening Arhiva - Iskaznica rodne drame

6.5.1. Trening metodologija temeljena na drami vezana uz veze

- Neverbalno kazalište i procesna drama

Razgovor kao uvod u temu trebao bi biti prvi. Koja su rodna pitanja kada su muškarci i žene uključeni u međuljudske odnose?

Vježbe:

Scena 1

- **Likovi:** mlada djevojka, muškarci različite dobi, žene
- **Mjesto:** javno mjesto, trgovina, autobus

Muškarac u mješovitom društvu govori o djevojkama koje je imao. Može se i odglumiti, tako da imamo glavnog protagonista, publiku kojoj se obraća i glumu iz njegove priče.

Pojavljuje se s različitim ženama, glumi, također s kostimima, šalovima, suknjama itd. Šetaju, sljedeću vodi u kino, sa sljedećom odlaze u restoran itd.

Publika prijatelja čestita mu što je tako uspješan u ljubavi. Zatim se ponavlja slična scena, ali ovaj put žena govori o različitim dečkima i ljubavnicima koje je imala. Scene se također mogu odglumiti.

Publika koja glumi njene prijatelje i žene i muškarci, loše reagiraju, optužujući je da je promiskuitetna.

Slijedi rasprava.

- Forum teatar

Nakon niza kratkih vježbi zagrijavanja, grupa bi trebala razgovarati s voditeljem, kakvi su stereotipi između muškaraca i žena u bilo kojoj vrsti odnosa.

Scena

Kad se djevojka pojavi, svi muškarci glasno komentiraju njezin izgled i dozivaju je. Djevojka se posramljuje i istrčava.

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica 48 od 53

Nakon što je scena izvedena, voditelj poziva publiku da je u bilo kojem trenutku zaustave radnju i zamijene jednog od likova kako bi promijenila tijek radnji.

Obrnuta scena

Kako bismo pojačali situaciju i istaknuli problem, predlažemo da sudionici imaju grupu žena koje stoje dok muškarac ulazi u prostoriju (na primjer na autobusnoj stanici ili u trgovini). Žene će komentirati muškarca na isti način na koji muškarci često komentiraju žene, dajući primjedbe poput: 'Hej, ljepotane!' 'Lijepo noge!' 'Jesi li raspoložen za spoj?' i 'Zamahni bokovima u mom smjeru, ljubavi.' Iako ovo služi kao komična vježba, također pruža uvid u iskustva s kojima se žene suočavaju u svakodnevnom životu.

Uslijedit će rasprava.

- **Kazalište objekta**

Cilj ove sesije je istražiti rodna pitanja koja proizlaze iz međuljudskih odnosa (prijatelji i obitelji). Predstave će biti strukturirane kombinirajući sljedeće materijale: cvijeće, nakit, šalice, stolice ili bilo što drugo što bi vam moglo biti korisno. Polaznici mogu koristiti navedene materijale kao lutke koje postaju animirani objekti i mogu se transformirati u likove predstave ili kao funkcionalni materijali, odnosno kao materijali koji ispunjavaju određenu funkcionalnu svrhu, ili kao dijelovi nečijeg fizičkog i vokalnog izraza (riječi, pokreti, zvukovi itd.). Na temelju sinteze grupe strukturirat ćemo dvije predstave: jednu iz ženske perspektive, a drugu iz muške perspektive. Nakon izvedbe ove dvije predstave, može se stvoriti treća predstava koja kombinira oba gledišta.

Vježba 1:

- **Korak 1:** Voditelj uvodi u vježbu i govori sudionicima da je cilj vježbe stvoriti priču inspiriranu jednim od gore navedenih predmeta u odnosu na svakodnevni život.
- **Korak 2:** Svaki sudionik izražuje kratku priču/narativ na temelju svog objekta. Priča bi trebala trajati do 1 minute.

Vježba bi se mogla snimiti za buduću upotrebu u nastavi.

Vježba 2:

Broj ugovora o projektu:

2022-1-ES01-KA220-ADU-000088102

Stranica **49** od **53**

Sudionici formiraju krug i uzimaju jedan od gore navedenih predmeta. Predmet se prenosi iz ruke u ruku. Svatko koristi predmet na drugačiji način, tako da se drvena žlica može pretvoriti u pticu, lepezu, čamac ili što god svaka osoba zamisli. Ova vježba se može izvesti onoliko puta koliko ima predmeta. To također može biti vježba kojoj se grupa može vratiti po inspiraciju.

Vježba 3:

U ovoj vježbi dati će se polazišna točka (temelj), baziran na zadanim objektima, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju koja se fokusira na različite perspektive gledanja i percepcije objekta: kako ljudi s različitim rodnim identitetima percipiraju objekt? Sudionici su pozvani da improviziraju perspektivu korištenja i percepcije predmeta, kroz različita gledišta ljudi koji čine grupu. Podijela u dvije grupe.

Svi će se objekti kombinirati kako bi se ispričala ista priča.

U ovoj vježbi dati će se polazišna točka (temelj), baziran na zadanim objektima, koji će poslužiti kao osnova za improvizaciju koja se fokusira na različite perspektive gledanja i percepcije objekta: kako ljudi s različitim rodnim identitetima percipiraju objekt? Sudionici su pozvani da improviziraju perspektivu korištenja i percepcije predmeta, kroz različita gledišta ljudi koji čine grupu.

Dvije skupine su podijeljene. Svi će se objekti kombinirati kako bi ispričali istu priču.

1. Predmeti će se koristiti kao lutke.

https://www.youtube.com/watch?v=N6na6_IWfGg

2. Predmeti će se koristiti kao lutke u kazalištu sjena.

<https://www.youtube.com/watch?v=Efoa4pjbXtY>
<https://www.youtube.com/watch?v=Y5AJmTU66go>

3. Objekti će biti dio tijela glumaca, a glumci će pričati priču o objektu glumeći objekt.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

4. Predmeti će se koristiti za pripovijedanje priče kroz glazbu i zvuk – zvuk koji objekt stvara može biti glazba i ritam djela, a riječi nisu potrebne za komunikaciju.

<https://www.youtube.com/watch?v=66gnAx9kofk>

7. Projektni tim

Naš tim sastoji se od stručnjaka iz različitih područja ključnih za razvoj projekta, od inkluzije i pristupačnosti osoba s intelektualnim teškoćama do obuke i tehnološkog razvoja.

Stručnjaci za intelektualne teškoće i kognitivnu pristupačnost:

FEVADIS (Valencijska federacija osoba s intelektualnim teškoćama)

HURT (Hrvatska udruga radnih terapeuta)

CERCI Lisabon

EDRA (aktivnosti socijalne suradnje za ranjive skupine)

Stručnjaci za trening metodologiju temeljenu na drami:

NKUA (Nacionalno i Kapodistrijsko sveučilište u Ateni)

CEDEUM (Centar za dramu u obrazovanju i umjetnosti)

Stručnjaci za web razvoj i trening platforme:

UPV (Politehničko sveučilište u Valenciji)

Ako ste zainteresirani saznati više o metodologiji koja se koristi u projektu, surađivati na njenom razvoju ili imate bilo kakvih pitanja, slobodno nam se obratite na:

tecnicalaboral.fevadis@gmail.com

Osposobljavanje kroz ravnopravnost gradi pravedniju budućnost.

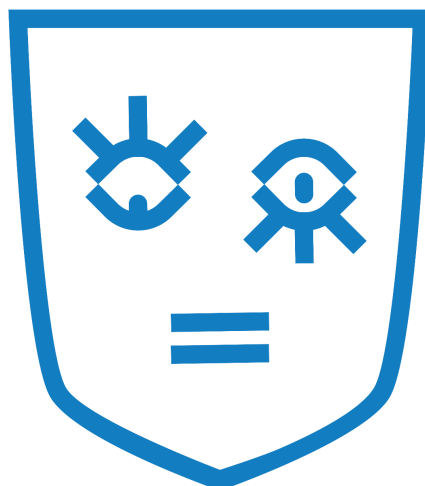
Svaki korak prema rodnoj ravnopravnosti korak je prema inkluzivnijem i snažnijem društvu.

I vi možete biti dio promjene.

U znak podrške održivosti okoliša, ljubazno vas molimo da ne ispisujete ovaj vodič osim ako to nije stvarno neophodno. Radimo zajedno kako bismo smanjili naš utjecaj na okoliš.

GENDER DRAMA-ID

TIM

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

Gender Drama ID - Erasmus+ Project © 2024 by FEVADIS, CERCI Lisboa, EDRA, HURT, CEDEUM, NKUA, UPV is licensed under CC BY-NC 4.0. To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>